

DARBA AIZSARDZĪBAS INSTRUKCIJA Nr. 9

VEICOT UZKOPŠANAS DARBUS

1. VISPĀRĒJĀS PRASĪBAS

Par instrukcijā noteikto prasību neievērošanu vainīgās personas atbilstoši Latvijas Republikas spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, atkarībā no pārkāpuma smaguma un sekām, var tikt sauktas pie disciplināras, materiālas, administratīvas vai kriminālatbildības. Instrukcija ir saistoša visiem strādājošajiem, kuru darba pienākumos ietilpst uzkopšanas darbs.

2. NOSACĪJUMI DARBA VEIKŠANAI

- 2.1. Darbiniekiem veikta obligātā veselības pārbaude. Apgūtas droša darba metodes un konkrētajā vietā izpildāmā darba specifika.
- 2.2. Zināšanas par ķīmiskām vielām vai maisījumiem, kas jāizmanto darbā.

3. BĪSTAMIE UN KAITĪGIE DARBA VIDES RISKA FAKTORI

- 3.1. Slidena grīda un nekārtīga darba vieta.
- 3.2. Nepietiekams darba vietas apgaismojums.
- 3.3. Nepietiekama ventilācija.
- 3.4. Darba vides mikroklimats (temperatūra, gaisa relatīvais mitrums).
- 3.5. Elektriskās strāvas bīstamība.
- 3.6. Mehāniskas traumas - iespēja savainoties ar asiem darba rīkiem un lauskām.
- 3.7. Smagumu pārvietošana.
- 3.8. Piespiedu darba poza.
- 3.9. Ķīmiskās vielas vai maisījumi.
- 3.10. Darba aprīkojums.
- 3.11. Karsti šķidrumi u.c.

4. KOLEKTĪVIE UN INDIVIDUĀLIE AIZSARDZĪBAS LĪDZEKĻI

- 4.1. Ventilācija.
- 4.2. Elektroietaišu zemējumi.
- 4.3. Aizsargapģērbs, piemēroti apavi.
- 4.4. Aizsargcimdi.
- 4.5. Vienreizējās lietošanas gumijotie/polietilēna, lateksa cimdi.
- 4.6. Nepieciešamības gadījumā respiratori.
- 4.7. Sejas un acu aizsardzības līdzekļi

5. DARBA AIZSARDZĪBAS PRASĪBAS DARBU UZSĀKOT

- 5.1.** Uzvilkt aizsargapģērbu, ērtus apavus, nepieciešamības gadījumā aizsargapavus ar neslīdošu zoli, aizsargcimdus u.c.
- 5.2.** Pārbaudīt savus darba rīkus un citus darbam nepieciešamos piederumus, elektroierīces, u.c., pārlicināties vai tie nav bojāti.
- 5.3.** Darbu veikšanai izmantot tikai darba devēja izsniegtus un drošības prasībām atbilstošus darba rīkus, nepielietot pašdarinātus instrumentus.
- 5.4.** Pirms darba uzsākšanas (iestājoties darbā) darba devējam jāiepazīstina darba veicējs ar apkopjamo telpu īpatnībām, darba apjomu.
- 5.5.** Neuzsākt darbu, ja ir slikta pašsajūta, reibonis vai veselības traucējumi un ziņot par to darba devējam.

6. DARBA AIZSARDZĪBAS PRASĪBAS DARBA LAIKĀ

- 6.1.** Darba laikā jābūt koncentrētam, uzmanīgam, netraucēt citus darbiniekus. Darīt tikai darbu, kurš ietilpst darbu veicēja pienākumos.
- 6.2.** Aizliegts izmantot ūdens sildīšanai paštaisītus vai bojātus elektriskos sildītājus.
- 6.3.** Aizliegts tīrīt darbojošās iekārtas, karstas plītis, atspiesties pret tām, ieslēgt vai izslēgt tehnoloģiskās iekārtas, darbojoties ar tām, patvarīgi pārvietot materiālus vai darba rīkus.
- 6.4.** Atkritumu grozus aizliegts iztukšot ar rokām, tie jāizber. Aizliegts atkritumu tilpumu sablīvēt, tos saspiežot ar rokām.
- 6.5.** Nestrādāt ar bojātiem darba rīkiem.
- 6.6.** Aizliegts labot elektriskos darba rīkus, atvērt un tīrīt elektrosadales skapjus.
- 6.7.** Lai notīrītu augstākstāvošus priekšmetus vai virsmas, jāizmanto kāpnes, kuras nodrošinātas pret izslīdēšanu. Aizliegts izmantot gadījuma priekšmetus (krēslus, kastes, paliktņus un tml.).
- 6.8.** Aizliegts, tīrot logus, kāpt uz palodzēm.
- 6.9.** Aizliegts mazgāt ieplīsušus stiklus.
- 6.10.** Kāpnes slaucīt un mazgāt īpaši uzmanīgi.
- 6.11.** Tīrot sevišķi putekļainas telpas, lietot individuālās aizsardzības līdzekļus (respiratorus u.c.).
- 6.12.** Tīrot no plauktiem putekļus, jābūt uzmanīgiem, lai nesavainotu rokas.
- 6.13.** Neatbalstīties pret darba rīkiem.
- 6.14.** Ar slapjām rokām vai mitru lupatu neaiztikt un neslaucīt elektrotīklam pieslēgtas elektroietaisies, slēdžus u.c.
- 6.15.** Tīrot izlietnes, sienas, grīdas u.c. ar mazgāšanas līdzekļiem lietot gumijas cimdus, priekšautu un citus IAL atkarībā no darba īpatnībām.
- 6.16.** Neatstāt uz grīdas izlietu ūdeni. Grīdas, kāpnes uzturēt tīras un sausas.
- 6.17.** Tikko mazgātām grīdām izvietot pārnēsājamo brīdinājuma dzeltenā krāsā „trīsstūri” ar brīdinājuma uzrakstu - slidena, mitra grīda (segums).

- 6.18.** Aizliegts pārvietoties pa tikko uzkopto mitro grīdu
- 6.19.** Pārvietoties pa darba telpām uzmanīgi, neskrīet un neizdarīt straujas kustības (sevišķi, ja kaut ko nesat, pārvietojat). Strādāt drošos un ērtos apavos, tādus, kas neslīd uz attiecīgās grīdas, vēlams bez augstiem papēžiem un tml.).
- 6.20.** Nesot, ceļot vai pārvietojojot priekšmetus, pārvietošanās laikā esiet ļoti piesardzīgi un nenesiet smagumu lielāku par ieteicamajām normām :
- 6.20.1.** vīriešiem – 50 kg,
 - 6.20.2.** sievietēm – 10 kg;
 - 6.20.3.** jauniešiem 16-18 g.v. jauniešiem -10 kg, jauniešiem - 4 kg;
 - 6.20.4.** pusaudžiem 15-16 g.v. jauniešiem- 4 kg, jauniešiem - 2 kg.
- 6.21.** Ar asiem priekšmetiem un darba rīkiem (naži, šķēres u.tml.) strādāt uzmanīgi. Nelikt un neturēt tos kabatās.
- 6.22.** Nevākt, neuzlasīt ar rokām saplīsušu stiklu lauskas un citus asus priekšmetus. Izmantot birsti un lāpstiņu. Noteikti izmantot individuālos aizsardzības līdzekļus.
- 6.23.** Veicot darbus, kuros iespējams savainot rokas vai inficēties strādāt, izmantojot individuālos aizsardzības līdzekļus.
- 6.24.** Strādājot ar tīrīšanas un uzkopšanas līdzekļiem, iepazīties ar ķīmisko vielu datu drošības lapu saturu. Mazgāšanas un dezinfekcijas līdzekļus uzglabāt noteiktā vietā, slēgtos traukos un atbilstoši marķētus. Kategoriski aizliegts ķīmiskās vielas vai maisījumus uzglabāt kopā ar pārtikas produktiem, kā arī iepildīt pārtikas tarā.
- 6.25. AIZLIEGTS** strādāt ar nepārbaudītu darba aprīkojumu.
- 6.26. Ugunsdrošības prasības:**
- 6.26.1.** aizliegts rīkoties ar atklātu uguni darba vietā;
 - 6.26.2.** smēķēt tikai tam paredzētās vietās;
 - 6.26.3.** nepiekraut un neaizsprostot ejas un gaitenšus, pieejas ugunsdzēsības līdzekļiem.
- 6.27. Darba higiēnas prasības:**
- 6.27.1.** ievērot personas higiēnas prasības;
 - 6.27.2.** mazgāt rokas regulāri darba laikā un darbu beidzot;
 - 6.27.3.** lietot roku aizsargziedes, ja tas nepieciešams;
 - 6.27.4.** neturēt dzeramo ūdeni darba vietā atvērtā veidā.

7. RĪCĪBA ĀRKĀRTAS SITUĀCIJĀS

- 7.1.** Atklājot bojājumus iekārtas darbībā, tūlīt jāpārtrauc darbs, atsākt to drīkst tikai pēc bojājumu pilnīgas likvidācijas un iekārtas pārbaudes.
- 7.2.** Ugunsgrēka gadījumā izsaukt VUGD (tāl. **112**).
- 7.2.1.** Ja noticis nelaimes gadījums vai arī darbinieks nejūtas vesels: pārtraukt darbu un informēt tiešo vadītāju par izveidojušos bīstamo situāciju;

7.2.2. traumu gadījumos darba vietā nekavējoties iespēju robežās sniegt pirmo palīdzību un izsaukt ātro palīdzību (tālr. **113; 112**). saglabāt darba vietu stāvokli, kādā notika nelaimes gadījums, ja tas neapdraud citu cilvēku dzīvību, neizraisa avāriju, ugunsgrēku un netraucē darba procesu un par notikušo ziņot tiešajam vadītājam.

8. DARBA AIZSARDZĪBAS PRASĪBAS DARBU BEIDZOT

- 8.1.** Atstājot uzņemto telpu, izslēgt apgaismojumu.
- 8.2.** Notīrīt darba rīkus, novietot tos atbilstošās vietās.
- 8.3.** Aizgriezt visus krānus pie izlietnēm un citur, kur ir ūdens padeve.
- 8.4.** Mazgāšanas līdzekļus novietot tiem paredzētā vietā. Pudeles, iepakojumus turēt aizvērtus.
- 8.5.** Novilkt aizsargapģērbu, notīrīt to, novietot glabāšanas skapī.
- 8.6.** Aizsardzības līdzekļus notīrīt, novietot atbilstošās vietās.
- 8.7.** Ziņot darba devējam par darba laikā konstatētiem bojājumiem, nepilnībām u.c. parādībām, kas varētu būt par pamatu avārijas situācijām.